

DOKUMENTERT SIKKERHETSOPPLÆRING

etter
Aktivitetsforskriften

OPPLÆRINGSPLAN

FOR

Modul: P-2.6

Dekksoperatør

FORORD

Dokumentert opplæring er en opplæring som kreves for førere og brukere av arbeidsutstyr som er beskrevet i forskrift om utførelse av arbeid § 10-2. Denne opplæringsplanen gjelder opplæringsmodul P-2.6, i henhold til grafisk fremstilling av opplæringsplaner i www.ptil.no under fagstoff.

Opplæringsplanen brukes forbindelse med bedriftsintern opplæring av personell som utøver rollen som dekkoperatør, og skal være involvert i løfteoperasjoner med offshorekran G5

Ved bruk av andre løsninger enn de som anbefales i opplæringsplanen, skal bedriften kunne dokumentere at den valgte løsningen møter kravene til kompetanse på innretningen (ref. rammeforskriften § 24).

Læreprosessen frem til kompetansebevis for dekkoperatør gjennomføres for å dokumentere nødvendige kunnskaper og ferdigheter iht. krav i NORSOK standard R-003N samt tilleggene i denne opplæringsplanen.

Opplæringsplanen beskriver et minimum av kunnskaper og ferdigheter som kreves for utføre rollen som dekkoperatør, herunder å ivareta oppgavene som signalgiver og anhuker

Riktig bruk av arbeidsutstyret har stor betydning for sikkerhet for fører og annet personell som deltar i en arbeidsoperasjon. Feilvurderinger kan få store konsekvenser og føre til alvorlige skader på fører, øvrig personell samt materiell og omgivelser. Positive holdninger til sikkerhet er derfor viktig under opplæringen.

Opplæringsplanen er utarbeidet gjennom trepartssamarbeidet i samarbeidsrådet petroleum.

Kontaktperson for denne planen for opplæring er: Fagleder logistikk og beredskap i Petroleumstilsynet.

Opplæringsplanen eies av Petroleumstilsynet.

Innhold

Forord.....	2
1 Innledning.....	4
1.1 Rammer for gjennomføring av opplæring.....	4
1.2 Mål.....	4
1.3 Målgruppe	4
2 Innhold.....	4
2.1 Læringsutbytte	4
3 Obligatoriske moduler underveis i opplæringsperioden:	5
4 Arbeidsmetoder.....	7
4.1 Plan for opplæring.....	7
4.2 Generelt om gjennomføringen.....	7
4.3 Fadder/uavhengig fadder - dekkoperatør	7
4.4 Selvstendig arbeid under læreprosessen	8
5 VURDERING og dokumentasjon av opplæringen.....	8
5.1 Vurdering.....	8
5.2 Dokumentasjon.....	8
6 REVISJONER	9
Vedlegg 1 Obligatoriske læretiltak:.....	10
Vedlegg 2 Skjema for gjennomført praktisk trening	11
Vedlegg 3 VURDERINGSSKJEMA	16
Vedlegg 4 Konverteringstabell fra boredekksarbeider til dekkoperatør ...	18

1 INNLEDNING

1.1 Rammer for gjennomføring av opplæring

Opplæringsprosessen frem til dekkoperatør kompetansebevis skal være gjennomført innen to år fra oppstart. Kandidaten gjennomføre denne innenfor følgende tidsrammer:

- For kandidater som ikke har tidligere dekkserfaring skal opplæringsperioden ha en minimum varighet på 10 ukers opplæring på innretning sammen med fadder. Dekksoperatør under opplæring kan godskrive timer i simulator i forbindelse med deltakelse under G5 opplæring.
- Kandidater som har relevant erfaring, kan få denne godskrevet og godkjent etter en samlet vurdering av fadder og den operasjonelt ansvarlige på innretningen.

For konvertering fra boredekkarbeider til dekkoperatør kan skjema vedlegg 4 brukes.

1.2 Mål

Opplæringsplanen skal bidra til å sikre et høyt faglig nivå ved kran- og løfteoperasjoner offshore, med referanse til aktivitetsforskriften § 21 om kompetanse.

1.3 Målgruppe

Målgruppe for gjennomføringen av denne opplæringen er i første rekke personell som jobbe som dekkoperatører i samspill med bruk av G5 offshorekraner

2 INNHOLD

2.1 Læringsutbytte

Denne opplæringsplanen beskriver et minimum av kunnskaper og ferdigheter for personell som utøve rollen som dekkoperatør.

Risikoforståelse og riktig atferd er viktig under læreprosessen. Kandidatene skal tilegne seg kunnskap om vurdering av løfteoperasjon, forståelse av farer, planlegging, gjennomføring og evaluering av løfteoperasjoner med offshorekran G5. I tillegg gir opplæringen kunnskap om sikker bruk, vedlikehold, daglig kontroll og kasseringsregler for ulike typer løfteredskap. Kandidaten lære hvordan

dekkoperatør samhandler og kommuniserer med operatør av offshorekran G5 slik at uønskede hendelser unngås.

Gjennomføring av læreplanen vil gi kandidaten grundige kunnskaper om:

- vurdering av risiko ved aktuelle løfteoperasjoner
- planlegging og gjennomføring av løfteoperasjoner internt på innretning og ved løfting til/fra fartøy
- riktig bruk og behandling av løfteutstyr
- riktig behandling av kjemikalier
- merking, dokumentasjon og riktig håndtering av farlig gods
- korrekt kommunikasjon

3 OBLIGATORISKE MODULER UNDERVEIS I OPPLÆRINGSPERIODEN:

Følgende moduler er gjeldende i opplæringsmodul for dekkoperatører. Modulene i tabellen følges i kronologisk rekkefølge. Opplæringsplanen benyttes av virksomheter som ønsker å gjennomføre opplæring av dekkoperatører. Nivå 0 må være gjennomført før praktisk læring starter. Kandidaten dokumentere for fadder med kompetansebevis alle modulene som er gjennomført før fadder signerer "Gjennomført" i tabellen.

Tabell 1 – Obligatoriske moduler

Nivå	Læretiltak
0	Dokumentert opplæring innen NORSOK standard R-003N Sikker bruk av løfteutstyr
	Kompetansebevis modul O-1.1 G11 Løfteredskap (alternativt modul 1 + 2.3)
1	Praktisk trening dekkoperatør starter
2	Modul P-2.4 Operatør av enkle løfteinnretninger
	Håndtering av farlig gods sjøtransport, IMDG
	Opplæring innen bruk av radiokommunikasjonsutstyr (UHF) i forbindelse med løfteoperasjoner. Minimumskompetanse er dokumentert intern opplæring på innretning gitt av kvalifisert personell. Alternativt SRC/VHF sertifikat.
3	Modul P-3.4 Rigger
	Truckførerbevis, modul 2.2 + modul 3.2 + modul 4.2
4	Modul O-2.6 Pakking, sikring og transport av last samt brukerkontroll av lastbærere
5	Avsluttende teoretisk og praktisk prøve (vedlegg 3)
Se konverteringstabell i oversikt over nye og gamle moduler for konvertering fra gamle opplæringsplaner.	

Behov for truckfører kompetansebevis avviksbehandles dersom ikke relevant.

4 ARBEIDSMETODER

4.1 Plan for opplæring

Personell under trening kan ikke erstatte den faste minimumsbemanningen av dekkoperatører på innretningen.

Opplæringen planlegges, koordineres og gjennomføres med tett samarbeid mellom kandidat, den operasjonelt ansvarlige og fadder på innretningen.

Før læreprosessen starter gjennomføres et oppstartsmøte der kandidaten og den operasjonelt ansvarlige og fadder på innretningen deltar. Formålet med dette møtet er en gjennomgang av læreprosessens omfang, utarbeidelse av en detaljert tidsplan samt gjennomgang av de emner som er omfattet av opplæringen

Kandidatene gjennomfører emnene i vedlegg 2 «Praktisk trening» under kontinuerlig veiledning av fadder slik at kandidaten får en god forståelse for utførelse av sikre løfteoperasjoner. Gjennomførte og godkjente elementer i opplæringsplanen dokumenteres i denne opplæringsplanen

4.2 Generelt om gjennomføringen

Læreprosessen gjennomføres ved en kombinasjon av selvstudie, læretiltak og praktisk trening under veiledning av fadder.

4.3 Fadder/uavhengig fadder - dekkoperatør

Kompetansekrav til fadder/uavhengig fadder for opplæringen er:

1. Dokumentert opplæring NORSOK standard R-003N Sikker bruk av løfteutstyr
2. Kompetansebevis modul P-2.6 dekkoperatør og minst 2 års relevant erfaring. Alternativt kranførerbevis G5 Offshorekran og minst 2 års relevant erfaring.
3. Minimumskompetanse er dokumentert internopplæring som fadder. Alternativ minimumskompetanse er gjennomført og bestått kurs for fadder.

Det utpekes en primærfadder. Det kan imidlertid benyttes flere faddere som dekker ulike deler av læreprosessen for en og samme kandidat. I slike tilfeller er det en forutsetning at primærfadder koordinerer læreprosessen.

Uavhengig fadder skal foreta nødvendig gjennomgang og vurderinger i forhold til vedlegg 3.

Fadder skal under gjennomføring av opplæringsløpet:

1. Etablere en plan for læreprosessen i samarbeid med kandidat og den operasjonelt ansvarlige.
2. Være ansvarlig for instruksjon og læring i samsvar med aktuell opplæringsplan.
3. Føre tilsyn med utførelsen av oppgavene til kandidaten og melde kandidaten opp til uavhengig fadder når en vurderer at kandidat kan arbeide selvstendig. Kandidaten kan kun arbeide selvstendig når vedkommende er godkjent av uavhengig fadder.
4. Bekrefte at teoretisk opplæring og praktisk læring i læreprosessen er gjennomført på en fullgod måte, og verifisere at kandidaten har oppnådd kompetansenivå i samsvar med aktuell opplæringsplan.

4.4 Selvstendig arbeid under læreprosessen

Under læreprosessen kan kandidaten settes til å utføre enkeltoppgaver selvstendig.

Forutsetning for dette er at kandidaten har gjennomført:

- nivå 0 i kapittel 3
- sjekket ut av fadder mot aktuelle punkter omtalt i vedlegg 2.

5 VURDERING OG DOKUMENTASJON AV OPPLÆRINGEN

5.1 Vurdering

Når alle delmål i læreprosessen er gjennomført skal det utføres en teoretisk vurdering basert på en skriftlig prøve utarbeidet av den operasjonelt ansvarlige. Prøven skal dekke alle delmålene i vedlegg 2.

Deretter gjennomføres en praktisk prøve med uavhengig fadder. Den praktiske prøven gjennomføres i henhold til vurderingsskjema i vedlegg 3.

Resultat etter gjennomført praktisk prøve er «bestått» eller «ikke bestått». Ved «ikke bestått» prøve skal kandidaten få en skriftlig begrunnelse fra uavhengig fadder på hvilke emner som ikke er tilfredsstillende. Deretter kan kandidaten avtale tidspunkt for gjennomføring av ny prøve med uavhengig fadder.

5.2 Dokumentasjon

Kompetansebevis utstedes etter godkjent vurdering av uavhengig fadder.

Etter avsluttet og bestått praktisk prøve skal uavhengig fadder sende utkvittert og signert vurderingsskjema i vedlegg 3 med elektronisk bilde av kandidaten til et

bransjefelles kompetanseregister, som deretter sørger for utstedelse av kompetansebevis.

Kandidaten er godkjent som dekkoperatør når uavhengig fadder har signert og sendt inn vurderingsskjema for utstedelse av kompetansebevis. Det skal i disse tilfellene foreligge kopi av innsendt dokumentasjon på innretningen.

6 REVISJONER

Følgende revisjoner er gjort av denne opplæringsplanen:

Revisjoner:	Dato:
1 – Første utkast	1. mars 2022
2 – Utgave: Mindre rettelser. Tatt bort sensor. Lagt til klarering i tabell 1	15. juni 2022

VEDLEGG 1 OBLIGATORISKE LÆRETILTAK:

Kandidat:

Etternavn: _____	Fornavn: _____	Fødselsdato: _____
Gate: _____	Postnummer: _____	Sted: _____
Firma/Selskap: _____	Ansatt nummer: _____	E-post: _____

Nr.	Opplæringsmoduler	Gjennomført sign. fadder
A	Dokumentert opplæring innen NORSOK standard R-003N Sikker bruk av løfteutstyr	
B	Kompetansebevis modul O-1.1 G11 Løfteredskap (alternativt modul 1 + 2.3)	
C	Kompetansebevis modul P-2.4 Operatør av enkle løfteinnretninger	
D	Håndtering av farlig gods sjøtransport, IMDG	
E	Kompetansebevis radiokommunikasjon – dokumentert opplæring	
F	Kompetansebevis modul P-4.4 Rigger	
G	Truckførerbevis, modul 2.2 + modul 3.2 + modul 4.2	
H	Pakking, sikring og transport av last samt brukerkontroll av lastbærere	

Kandidaten fremlegge dokumentasjon på gjennomførte læretiltak. Fadder bekrefter herved at alle læretiltak i tabellen ovenfor er gjennomført og bestått av kandidaten.

Fadder:

Blokkbokstaver

Signatur

Sted/Dato

VEDLEGG 2 SKJEMA FOR GJENNOMFØRT PRAKTISK TRENING

Praktisk trening

NORSOK standard R-003N Sikker bruk av løfteutstyr og selskapsintern styrende dokumentasjon skal benyttes som retningslinjer for læringen.

Attestasjon for gjennomførte delmål utføres etter hvert som emnene er gjennomført av både fadder og kandidat.

Emne	Delmål / Øvingsmomenter	Signatur og dato	
		Fadder	Kandidat
Oppstartsmøte	Gjennomgang av læreprosessen sammen med fadder og operasjonelt ansvarlig.		
A - Planlegging, Risikovurdering og Evaluering	Forklare forutsetninger for å oppnå sikre løfteoperasjoner med offshorekran.		
	Vise forståelse for planlegging og risikovurdering samt vise til gjeldende krav.		
	Gjennomgå og forklare forskjellige metoder for risikovurdering, FJS, SJA og HAZOP.		
	Forklare og bruke sjekklister for marginale værforhold i NORSOK standard R-003N		
	Forklare bruk og viktighet for etablering av barrierer.		
	Forstå viktighet av og å kunne benytte sjekklister.		
	Forklare hva iverksetting av tiltak innebærer.		
	Kunne evaluere en løfteoperasjon og forklare nytten av evaluering.		
B - Kommunikasjon	Bruk av radio for dirigering av kraner.		
	Lading og vedlikehold av radio og utstyr.		

Emne	Delmål / Øvingsmomenter	Signatur og dato	
		Fadder	Kandidat
Radio	Krav til radiokommunikasjon ved blindkjøring.		
	Krav til kommunikasjonsform ved personelltransport med kran.		
	Bruk av korrekte kommandoord ved løfteoperasjoner.		
C - Løfteutstyr	Kunne velge passende og egnet utstyr for den aktuelle løfteoperasjonen.		
	Vise forståelse for før-, og etterbrukssjekk.		
	Oppbevaring, vedlikehold, kontroll og praktisk bruk av fiberstroppe.		
	Oppbevaring, vedlikehold, kontroll og praktisk bruk av ståtaustroppe.		
	Oppbevaring, vedlikehold, kontroll og praktisk bruk av kjettingredskap.		
	Oppbevaring, kontroll og praktisk bruk av klyper, øyebolter og sjakler.		
	Rutiner for mottak og utlån av taljer.		
	Assistere ved kontroll av løfteredskap og løfteutstyr.		
D - Ståtaustroppe for bore- og foringsrør	Bruk av stroppe m/oppkortingsteknikk.		
	Bruksregler og bruk av løftetabell for ståtaustroppe beregnet på bore- og foringsrør i henhold til NORSOK standard R-003N.		

Emne	Delmål / Øvingsmomenter	Signatur og dato	
		Fadder	Kandidat
E - Kontroll av forløpere	Sikkerhetsfaktor på offshorekran forløper i henhold til NORSOK standard R-002. Det skal utføres dokumenterbar kontroll av disse forløperne minimum hver 14. dag.		
F - Løfteoperasjoner	Kunnskap i, og bruk av relevant styrende dokumentasjon.		
	Være kjent med ansvar og roller knyttet til løfteoperasjoner.		
	Regler for bruk av personlig verneutstyr.		
	Risikovurdering ved behov for kontakt med last.		
	Løfteoperasjon i blindsoner.		
	Farer knyttet til plattformens bevegelser.		
	Spesielle forholdsregler ved tunge løft.		
	Farer knyttet til usymmetriske løft.		
	Planlegging og gjennomføring av samløft.		
	Rutiner ved lossing og lastning av forsyningsfartøy.		
	Stropping av hiv med skarpe kanter.		
	Valg av løfteredskap (fiber, ståltau og kjetting).		
	Stropping av vertikale hiv.		
	Stropping av rørbunter (buntstørrelse, stroppedimensjon, låseklemmer, etc.).		
	Lossing og lastning av lastbærere.		

Emne	Delmål / Øvingsmomenter	Signatur og dato	
		Fadder	Kandidat
	Rutiner for returlast inkl. datablad, merking, dokumentasjon og varsling.		
	Snu last ved bruk av to løfteinnretninger.		
	Samløft mellom løfteinnretninger.		
	Bruk av styretau.		
	De forskjellige landingsplasser og deres begrensninger.		
	Landing/løfting av hiv utenom vanlige landingsplasser.		
	Sikring av last i lastbærere.		
	Sikker plassering av involvert personell under løfteoperasjon med offshorekran.		
	Krav knyttet til personelltransport med kran.		
	Monteringsløft.		
	Farer knyttet til demontering av utstyr.		
	Delta i krankabin med erfaren operatør av kran.		
G - Farlig gods Kjemikalier Farlig avfall	Vasking/spyling. Farer ved bruk av rengjøringsmidler.		
	Innhenting av opplysninger fra datablad.		
	Behandling, merking og dokumentasjon av farlig gods/kjemikalier.		
	Behandling, merking og dokumentasjon av farlig avfall.		

Emne	Delmål / Øvingsmomenter	Signatur og dato	
		Fadder	Kandidat
	Utstedelse av nødvendige dokumenter i forbindelse med spesialtransport.		
H - Rigging	Bruk av taljer (manuelle og luftdrevne).		
	Bruk av sjakler.		
	Bruk av øyebolter/øyemuttere.		
	Regler for bruk av bjelkeklyper (super clamp og eagle clamp).		
	Kunnskap om opphengmetoder i moduler samt strukturens løftekapasitet.		
	Riktig bruk av sperremateriell.		
I - Bulkslanger, bruk og kontroll	Faremomenter ved løfting av bulkslanger – sjekklister.		
	Blåsing av bulkslange med egnet medium i henhold til det som slangen brukes til.		
	Kontroll/forebyggende vedlikehold av bulkslanger.		
	Skifting av bulkslanger.		
	Operasjon av slangestasjon.		
	Faremomenter ved bruk av bulkslanger.		

VEDLEGG 3 VURDERINGSSKJEMA

Skjema for praktisk prøve i henhold til opplæringsbok modul P-2.6 Dekksoperatører

Etternavn: _____ Fornavn: _____ Fødselsdato: _____

Gate: _____ Postnummer: _____ Sted: _____

Firma/Selskap: _____ Ansatt nummer: _____ E-post: _____

Vurderingsskjema skal ikke sendes inn til registrering i bransjefelles register før kandidaten har gjennomført og bestått alle læretiltak som er beskrevet i denne opplæringsplanen Vedlegg 1.

Operasjonelt ansvarlig for offshorekraner:

Blokkbokstaver

Signatur

Sted/Dato

Emner i henhold til Vedlegg 2:	Kontrollpunkter obligatorisk del. Kandidaten skal kunne:	Ikke bestått/ bestått
A: Planlegging, risikovurdering og evaluering	<ul style="list-style-type: none"> • Vise og forklare rolle- og ansvarsfordelingen mellom dekkoperatør, signalgiver og anhuker. • Forklare forutsetninger for å oppnå sikre løfteoperasjoner på dekk, og til/fra dekk. • Forklare forskjellige metoder for risikovurdering; FJS, SJA og HAZID. • Vise og forklare planlegging og evaluering av en løfteoperasjon. 	
B: Radio-kommunikasjon/ krandirigering	<ul style="list-style-type: none"> • Forklare krav til radiokommunikasjon v/spesielle løfteoperasjoner. • Vise praktisk bruk av radio ved dirigering av kran. Bruk av korrekte kommando ord ved løfteoperasjoner. • Vise radiokultur. 	
C, D & E: Løfteredskaper	<ul style="list-style-type: none"> • Vise vedlikehold og kontroll av forløper. • Vise korrekt bruk og brukerkontroll av forskjellige løfteredskaper f.eks. fiberstroppe, ståltau, arbeidsbasket, utstyr for personelltransport . 	
F:	<ul style="list-style-type: none"> • Vise dirigering av kran i blindsoner. 	

Løfteoperasjoner	<ul style="list-style-type: none"> • Vise og forklare rett stropping av diverse laster. • Vise korrekt lastning av lastebærere & sikring av last. • Vise og redegjøre for samløft mellom offshorekran og andre løfteinnretninger. • Vise korrekt plassering av involvert personell under løfteoperasjonen. • Vise og redegjøre for krav til kontakt med last. 	
G: Farlig gods, kjemikalier og spesialavfall	<ul style="list-style-type: none"> • Vise riktig merking av farlig gods. • Vise riktig håndtering av spesialavfall og kjemikalier. • Vise kunnskap om produktdatablad. • Vise utfylling av skjema for spesialavfall. 	
H: Rigging	<ul style="list-style-type: none"> • Vise kontroll av kjettingtalje og jekketalje • Vise korrekt montering av arrangement i løfteøre. • Vise korrekt montering av arrangement i "eagle clamp" og "super clamp". • Vise og forklare hvordan man kan vurdere strukturens løftekapasitet. 	
I: Bulkslanger	<ul style="list-style-type: none"> • Vise riktig håndtering av bulkslanger og hydrauliske slangetromler. • Vise riktig kontroll av bulkslanger før og etter bruk, gjelder også løftearrangementet på slangene. 	
<p>Uavhengig fadder bekrefter med dette at kandidaten har:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gjennomført alle obligatoriske læretiltak i henhold til denne opplæringsbok. 2. Bestått praktisk prøve. <p>Sted: _____ Dato: _____ Uavhengig fadder: _____</p>		

VEDLEGG 4 KONVERTERINGSTABELL FRA BOREDEKKSARBEIDER TIL DEKKSOPERATØR

	Læretiltak	Attestert fadder
	Truckførerbevis, modul 2.2 + modul 3.2 + modul 4.2.	
	Pakking, sikring og transport av last samt brukerkontroll av lastbærere.	
Emne	Delmål / Øvingsmomenter	
Planlegging, risikovurdering og evaluering	Forklare forutsetninger for å oppnå sikre løfteoperasjoner med offshorekran.	
	Forklare og bruke sjekklister for marginale værforhold i NORSOK Standard R-003N	
Kontroll av forløpere	Sikkerhetsfaktor på offshorekran forløper i henhold til NORSOK standard R-002. Det skal utføres dokumenterbar kontroll av disse forløperne minimum hver 14 dag.	
Løfteoperasjoner	Rutiner ved lossing og lasting av forsyningsfartøy.	
	Sikker plassering av involvert personell under løfteoperasjon med offshorekran.	
	Krav knyttet til personelltransport med kran.	
	Delta i krankabin med erfaren operatør av kran.	
Farlig gods Kjemikalier og farlig avfall	Vasking/spyling. Farer ved bruk av rengjøringsmidler.	
	Innhenting av opplysninger fra datablad.	

	Behandling, merking og dokumentasjon av farlig gods/kjemikalier.	
	Behandling, merking og dokumentasjon av farlig avfall.	
	Utstedelse av nødvendige dokumenter i forbindelse med spesialtransport.	
Bulkslanger, bruk og kontroll	Faremomenter ved løfting av bulkslanger – sjekklister.	
	Blåsing av bulkslange med egnet medium i henhold til det som slangen brukes til.	
	Kontroll/forebyggende vedlikehold av bulkslanger.	
	Skifting av bulkslanger.	
	Operasjon av slangestasjon.	
	Faremomenter ved bruk av bulkslanger.	